

MIKKELIN MUUTTOTARKASTELU JA MIKKELIN KANTAKAUPUNGIN OSAYLEISKAAVAN 2040 VAIHEISTUSTARKASTELU

SISÄLLYSLUETTELO:

1. MUUTTOTARKASTELU JA VÄESTÖRAKENNE

Muuttotarkastelussa on kuvattu Mikkelin sisäistä muutto-
liikettä vuosina 2011-2016. Lisäksi on tarkasteltu Mikkelin
väestörakennetta väestötiheyden, alle kouluikäisten sekä
asunnon nuorimman asukkaan mukaan.

2. VÄESTÖN KEHITYS

Vaiheistustarkastelu liittyy Mikkelin kantakaupungin
osayleiskaavan 2040 vaiheistuksen tarkasteluun, jonka
pohjaksi luotiin 3 vaihtoehtoa. Vaihtoehtoissa eri maan-
käyttövaihtoehtoilla tutkitaan suotuisan väestökehityksen
vaikutuksia. Väestökehityksessä on huomioitu kaksi väes-
tön ikärakenteeseen liittyvää skenaariota.

3. ALLE KOULUIKÄISET

Eri maankäytön vaihtoehtoja tutkittiin tarkemmin alle kou-
luikäisten osalta. Vaihtoehtoja peilattiin nykyiseen päivä-
kotiverkkoon.

4. KOULUIKÄISET

Eri maankäytön vaihtoehtoja tutkittiin tarkemmin koulu-
ikäisten osalta. Vaihtoehtoja peilattiin nykyisiin oppilasalu-
eisiin sekä kouluverkkoon.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Tilaja: Mikkelin kaupunki

Ajankohta: 2018

Tekijä: Ramboll Finland Oy
Markus Hytönen
Eveliina Könttä
Jenny Hölttä

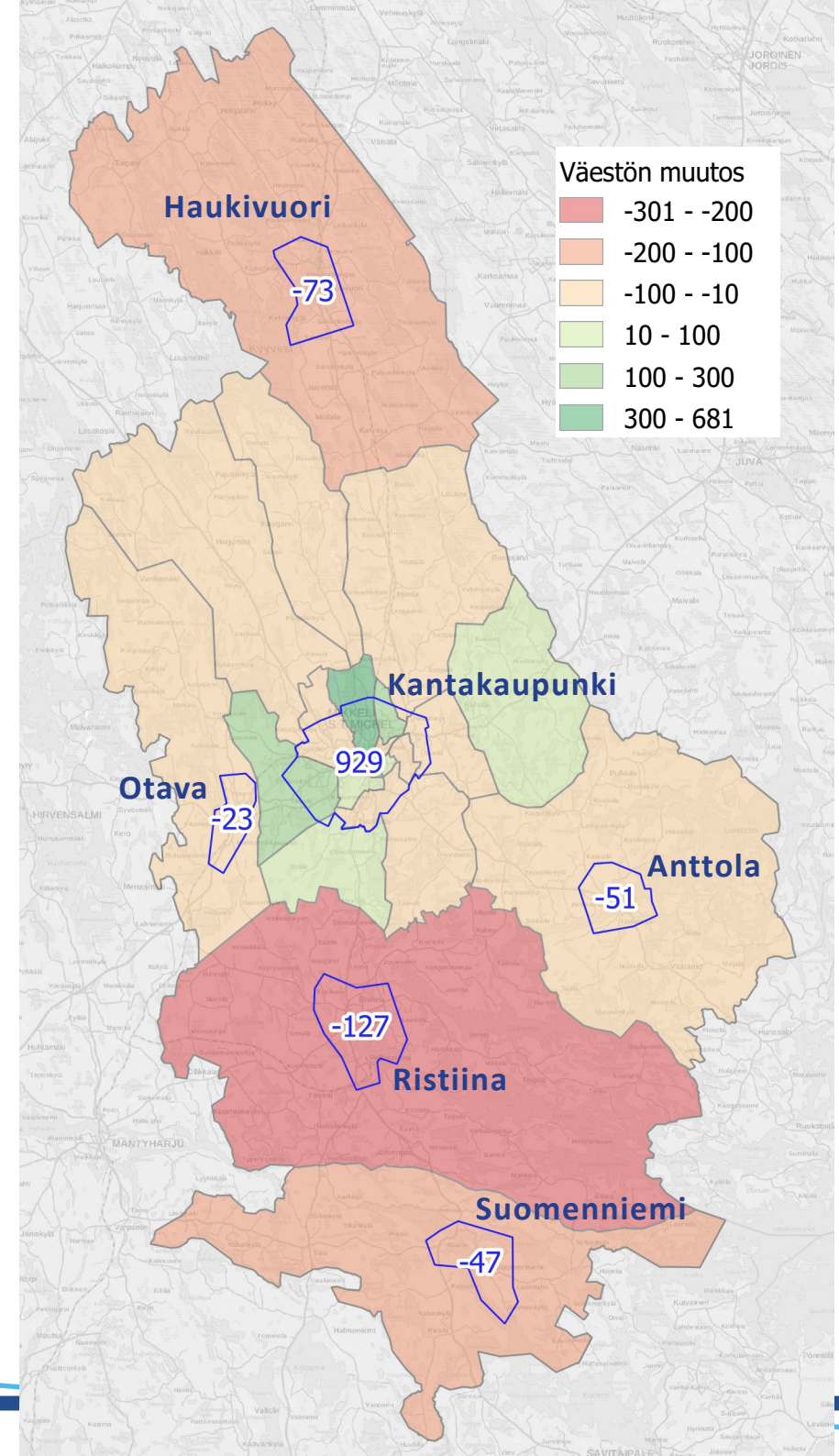
RAMBOLL

1. MUUTTOTARKASTELU JA VÄESTÖRAKENNE

Suuremmalla kartalla on kuvattu väestökehitystä opipilasalueittain vuosina 2011-2016. Sinisellä rajauksella on esitetty väestön kehitys vastaavalla ajanjaksolla Mikkelin taajama-alueilla.

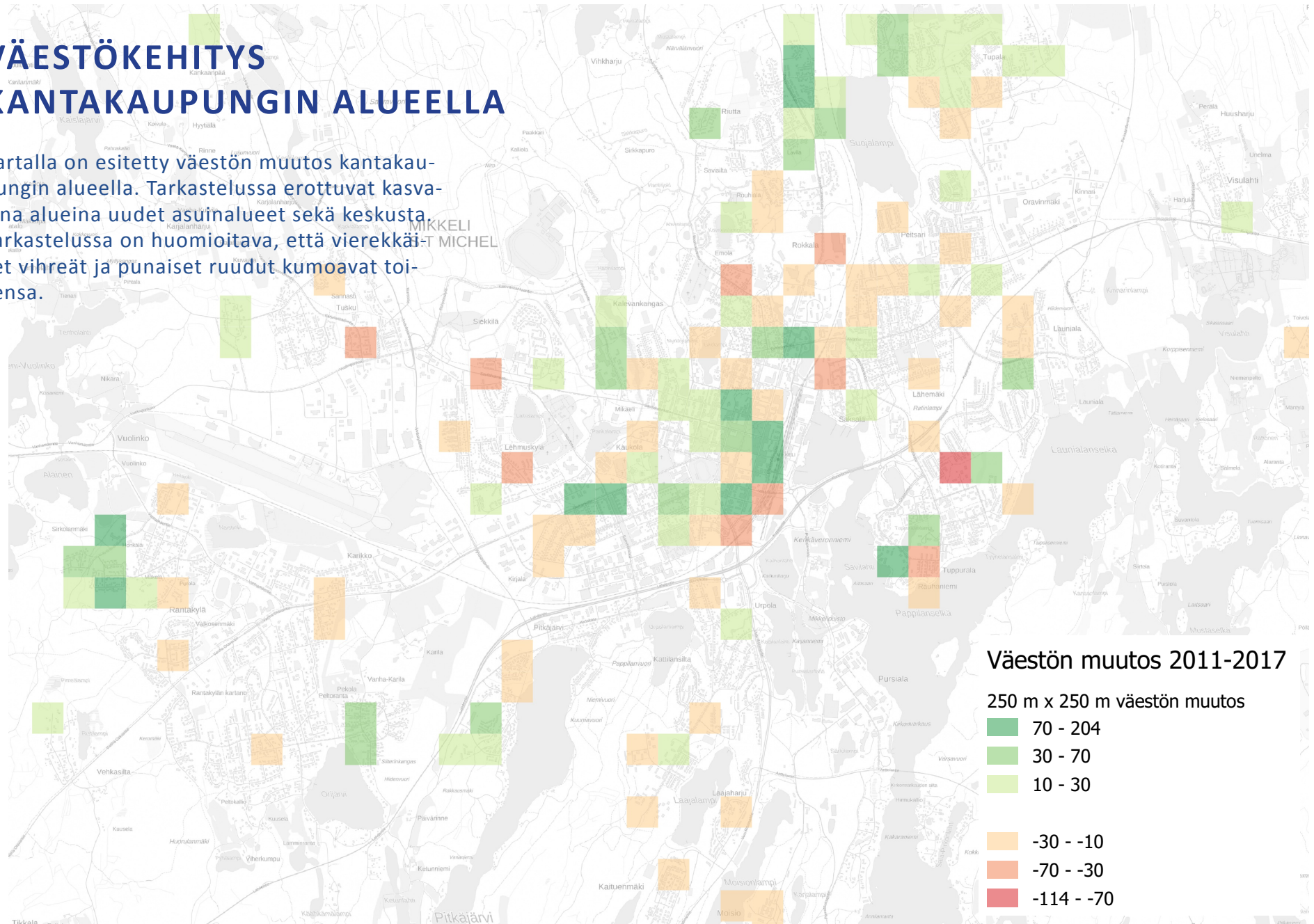
Tarkastelusta on huomattavissa kanta kaupungin merkittävä väestönkasvu suhteessa muihin taajamiin. Tarkastelu kuvaa kaupungin sisäisen muuttoliikkeen ohella syntyneiden ja kuolleiden vaikutusta väestömäärään.

Mikkelin tilanne heijastelee laajempaa valtakunnallista ja globaalia kehitystä, jossa kaupungistuminen etenee ja haja-asutuksen määrä vähenee.

VÄESTÖKEHITYS KANTAKAUPUNGIN ALUEELLA

Kartalla on esitetty väestön muutos kantakaupungin alueella. Tarkastelussa erottuvat kasvavina alueina uudet asuinalueet sekä keskusta. Tarkastelussa on huomioitava, että vierekkäiset vihreät ja punaiset ruudut kumoavat toisensa.

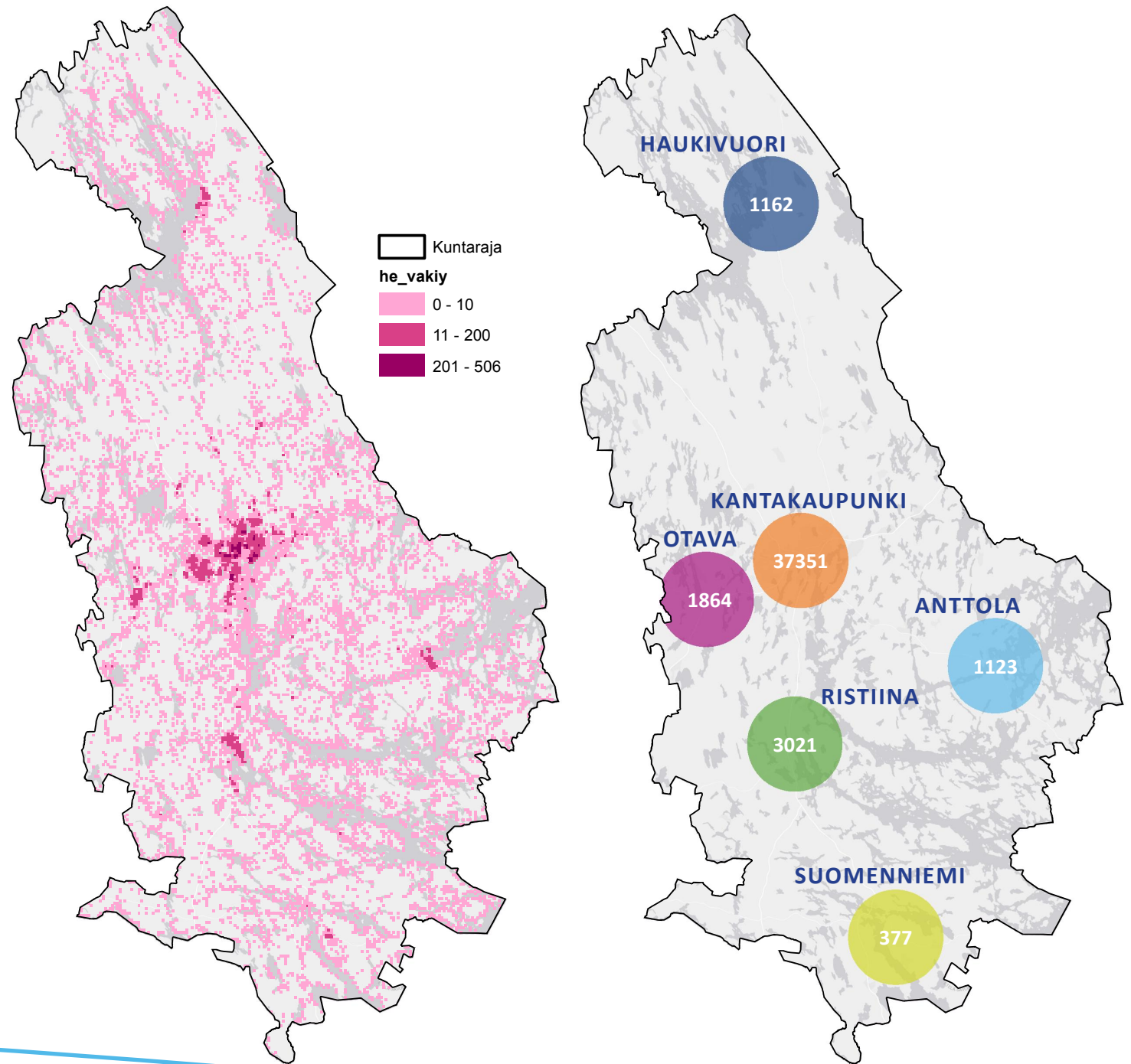
VÄESTÖTIHEYS

Kartalla on kuvattu väestötiheyttä Mikkelin alueella. Kartalta erottuvat hyvin taajama-alueet: Haukivuori, Anttola, Otava, Ristiina ja Suomenniemi. Väestöltään tiheimpänä näyttäytyy kantakaupungin alue.

Haja-asutus on levittäytynyt kauttaaltaan Mikkelin alueelle. Haja-asutuksen sijoittumisessa näkyy painottuminen ranta-alueille.

Vasemmalla karttaesityksessä on värein esitetty väestön määrä yhdessä 250x250 m ruudussa (SYKE:n ruutuaineisto). Vaaleimman siniset alueet kuvaavat haja-asutusta (alle 10 hlö ruudussa, tummemman siniset kuvaavat taajaa aluetta.)

Oikealla on esitetty väestömäärä 5 km säteellä taajaman keskipisteestä.

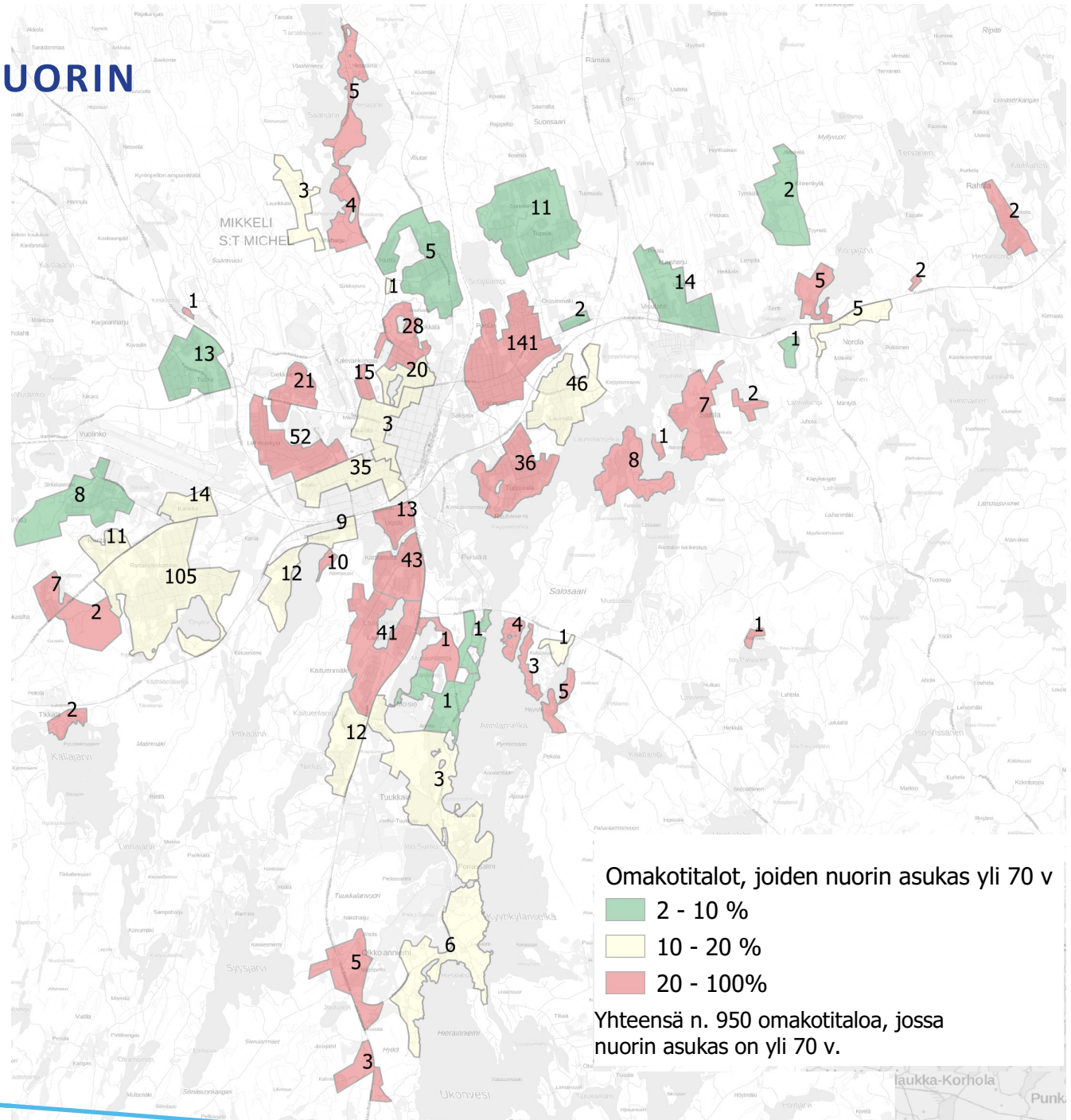

OMAKOTITALOT, JOISSA NUORIN ASUKAS ON YLI 70 V.

Kartalla on esitetty omakotitaloasutus asunon nuorimman asukkaan mukaan maankäyttöalueittain. Väritys kertoo alueittain prosentuaalisen osuuden omakotitaloista, joiden nuorin asukas on yli 70 v. Alueen kohdalle osoitettu numero kertoo niiden omakotitalojen lukumäärän, joissa nuorin asukas on yli 70 v.

Kartta kuvaa alueita, joilla on odotettavissa sukupolvenvaihdos. Omakotitaloihin, joissa nuorin asukas on yli 70 v. voidaan olettaa, että seuraavan 10 vuoden aikana muuttaa uusi perhe. Vastaavasti omakotitaloalueilla, joissa asuu nyt paljon lapsia voi kehitys olla päinvastaista. Tällä on vaikutusta palvelutarpeeseen, muun muassa koulujen oppilasmääriin.

Kantakaupungin alueella lähes 1 000 omakotitalon osalta on odotettavissa sukupolvenvaihdos.

2. VAIHEISTUSTARKASTELU

Väestön kehityksen lähtökohdaksi on otettu kantakaupungin osayleiskaavan tarkastettu väestötavoite, joka heijastelee viime vuosien positiivista väestökehitystä kantakaupungin osayleiskaava-alueella:

Väestö kasvoi 2015-2017 noin 500 hlö vuodessa kaava-alueella

Vaiheistustarkastelun avuksi luotiin kolme erilaista vaihtoehtoa, jossa muuttujana on väestön sijoittuminen kaava-alueella. Tarkastelun pohjana toimii SYKE:n 250x250m ruutuaineisto.

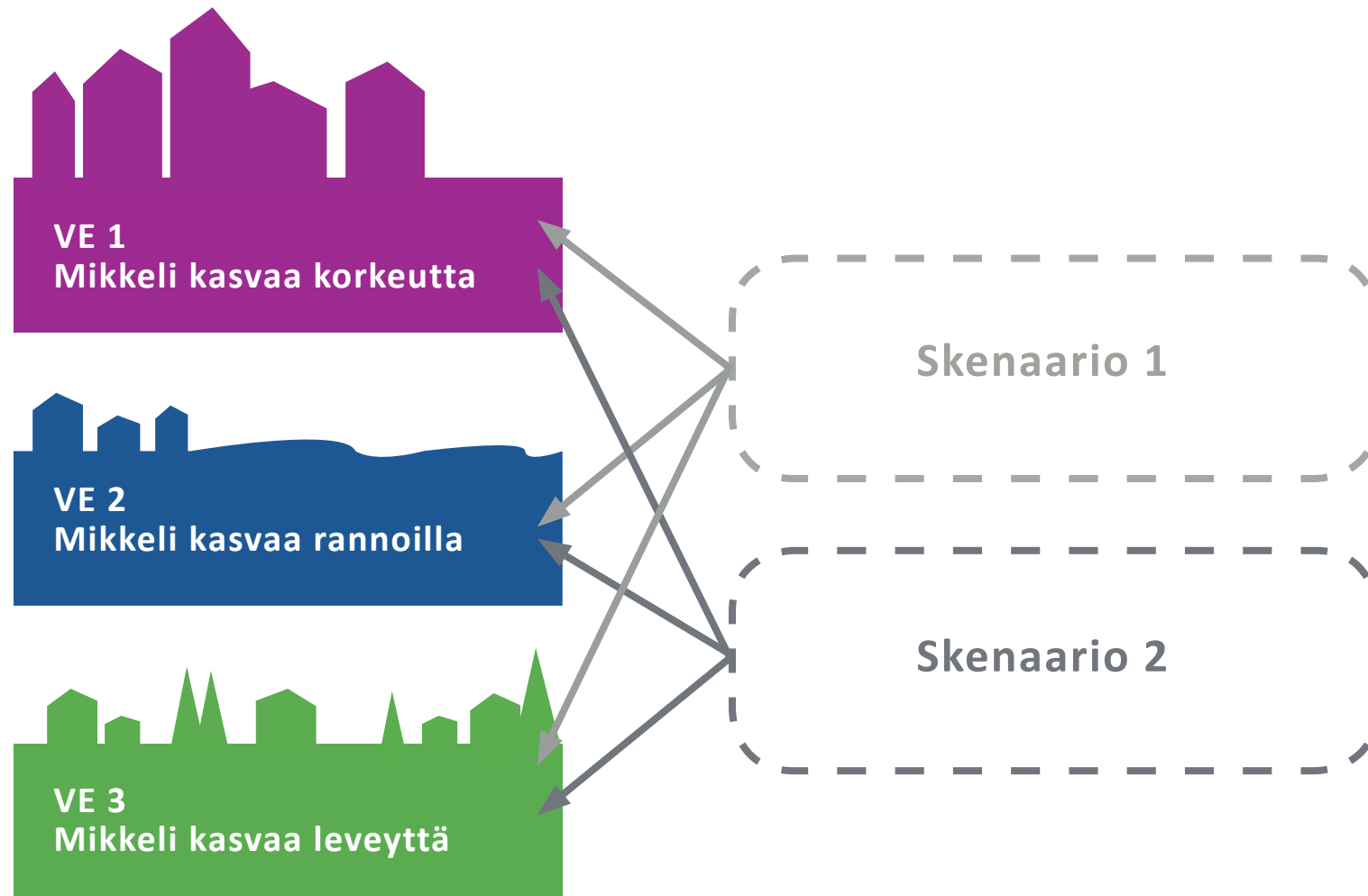
Vaihtoehdot on muodostettu Mikkelin kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti:

- **Mikkeli kasvaa korkeutta**
Väestömäärän kasvu sijoittuu laajenevalle keskustatoimintojen alueelle Satamalahden ympäristöön. Olemassa oleva keskusta täydennysrakennetaan tehokkaammin.
- **Mikkeli kasvaa rannoilla**
Olemassa olevat ja uudet alueet Saimaan rannalla otetaan tehokkaammin käyttöön.
- **Mikkeli kasvaa leveyttä**
Mikkelin kantakaupungin taajamarakenne laajenee. Lisääntyvä väestömäärä sijoittuu tasaisesti olemassa oleville ja uusille alueille.

Vaihtoehtojen pohjalta on arvioitu erilaisten kaavan vaiheistusratkaisujen aiheuttamia vaikutuksia. Vaikutukset on esitetty kootusti vaihtoehtoitain.

Maankäytön painotusten ohella tarkasteltiin kahta erilaista ikärakenne-vaihtoehtoa. Ensimmäinen vaihtoehto pohjautuu tilanteeseen, jossa ikärakenne säilyy nykyisen kaltaisena (kouluikäisten osuus 10 % alueen väestöstä). Toisessa vaihtoehdossa peilattiin Etelä-Savossa tunnistettua väestökehitystä, jossa väestö vanhenee ja kouluikäisten osuus väestöstä pienenee (kouluikäisten osuus 5,4 % alueen väestöstä). Vanhenevan väestön suhdeluku saatiin vertaamalla Etelä-Savon muiden kaupunkien ja kuntien ikärakennetta.

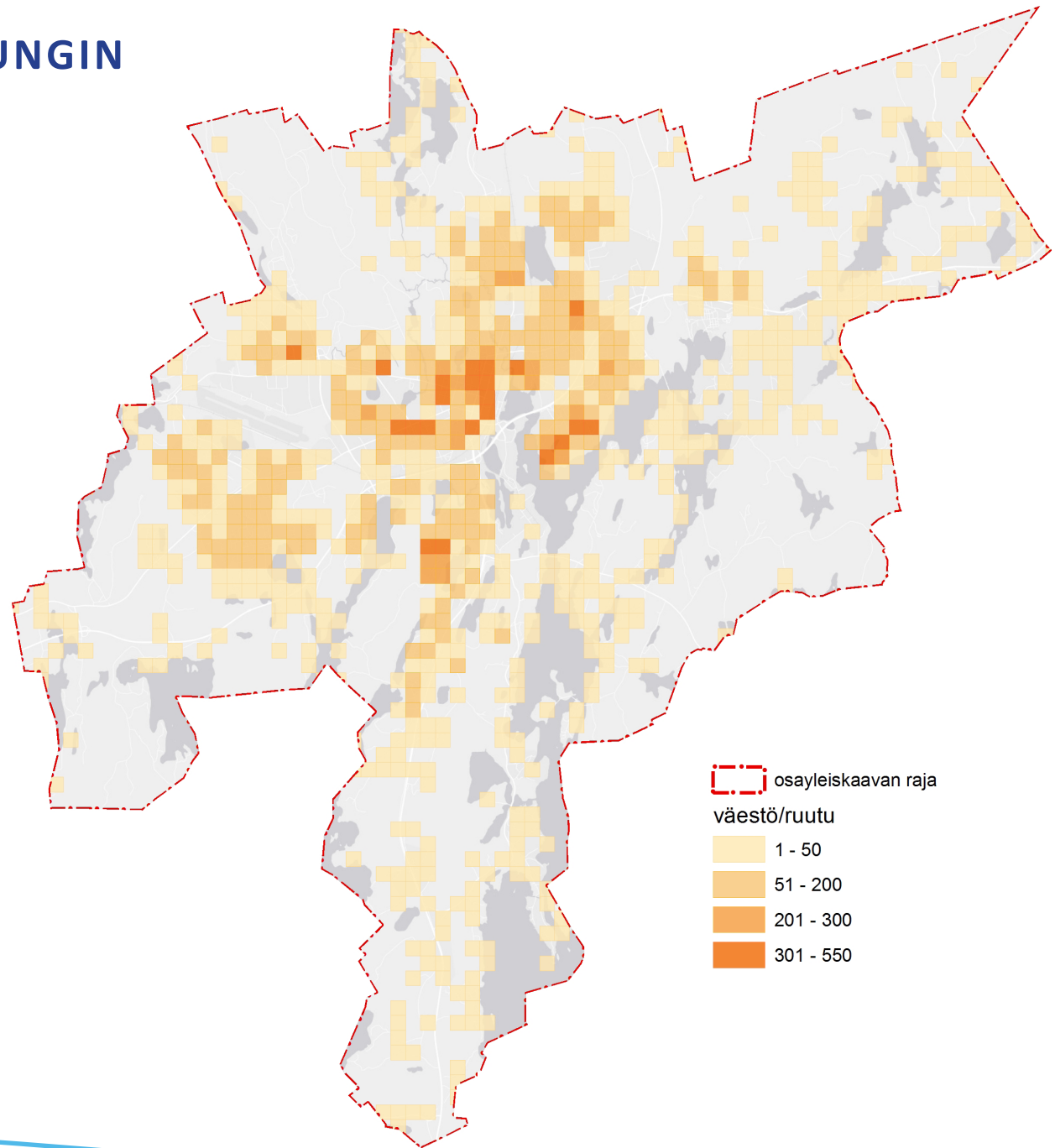

VÄESTÖTIHEYS KANTAKAUPUNGIN OSAYLEISKAAVA-ALUEELLA

Kantakaupungin osayleiskaavan alueella asuu 38 624 ihmistä, joka on noin 70 % koko Mikkelin väestöstä (huhtikuu 2017).

Tiheimmin asuttuja alueita ovat tiiviit kerrostaloalueet, kuten keskustan ruutukaava-alue, Saksala, Tuppurala, Nuijamies, Siekkilä ja Laajalampi.

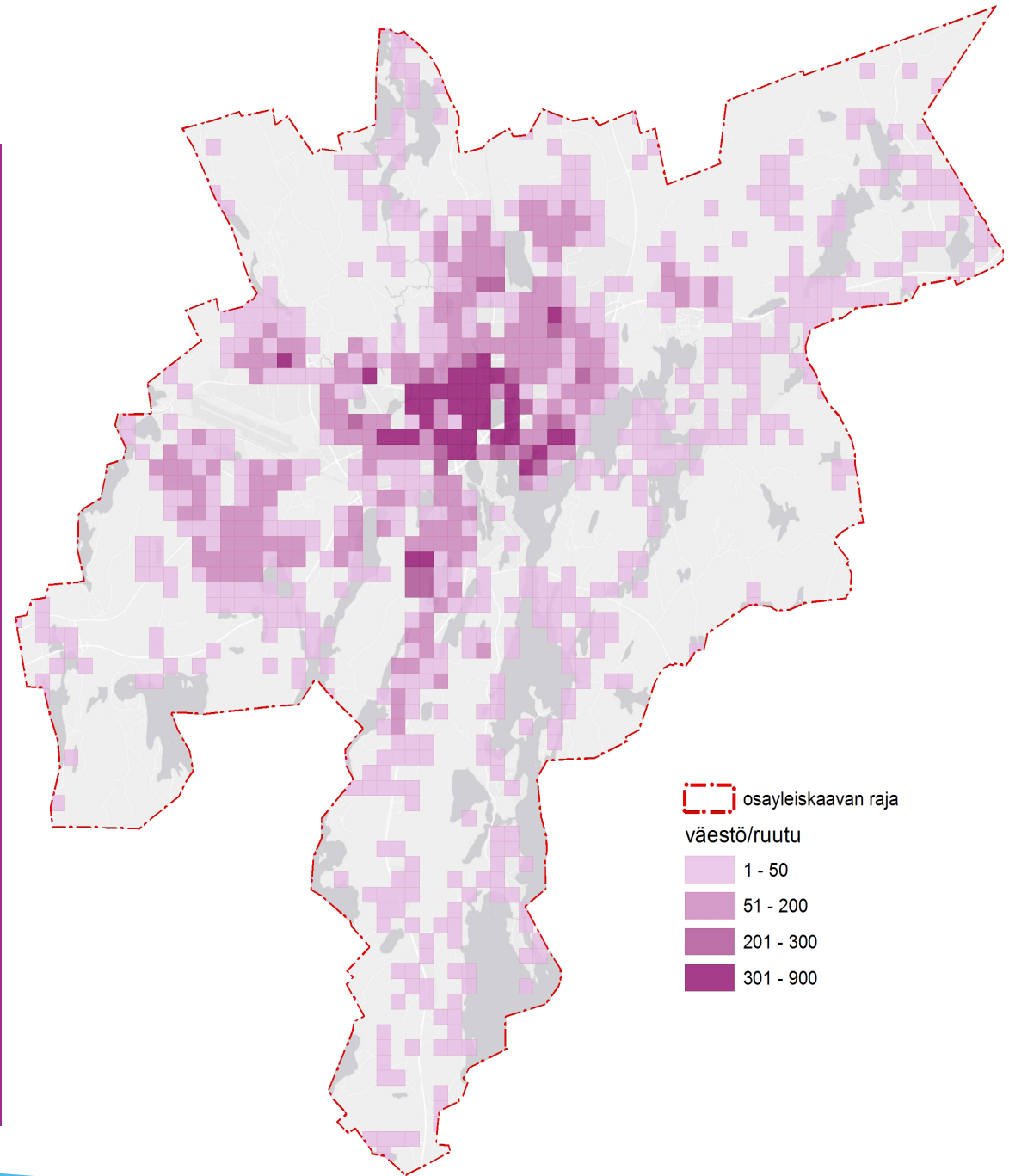
Tavoitellulla väestökasvulla väestö kasvaisi kantakaupungin alueella noin 30 %.

VE 1

Mikkeli kasvaa korkeutta

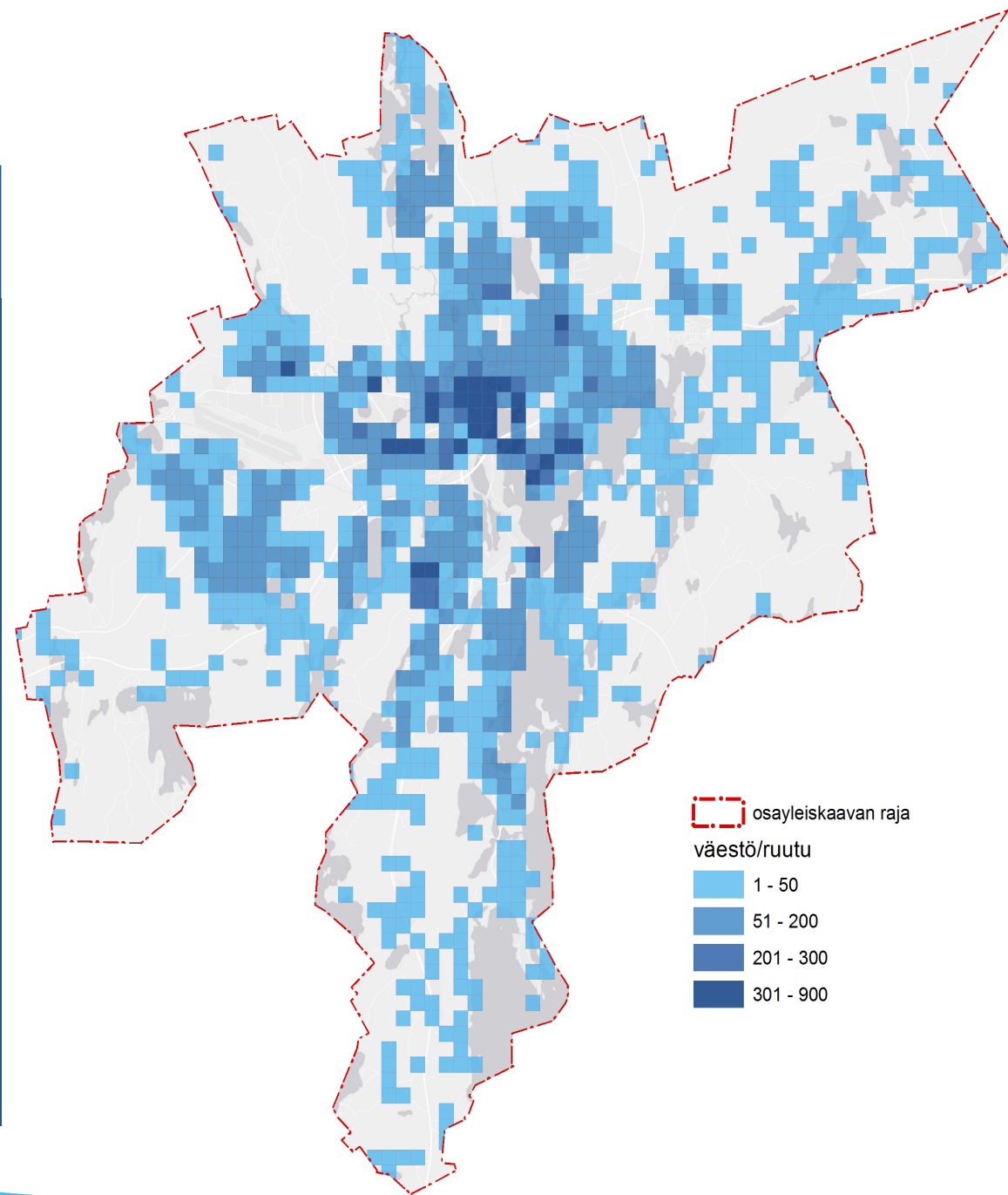
	Vahvuudet	Haasteet
Vaikutukset palveluverkkoon	Tiivisti rakennetulla keskusta-alueella ja sen läheisyydessä on runsaasti olemassa olevia palveluja. Tehostuva maankäyttö tukee palvelurakenteen kehittämistä.	Palveluverkon kapasiteetti alkaa täyttyä, esim. päiväkotij- ja kouluverkon osalta.
Vaikutukset kuntatalouteen	Olemassa oleva yhdyskuntarakenne on hyvin hyödynnettävissä, jolloin esim. Katuja, viemäriverkostoja ei jouduta rakentamaan laajalti lisää. Vetovoimainen kaupunkikeskusta houkuttaa uusia asukkaita.	Tiivissä yhdyskuntarakenteessa voidaan joutua tekemään hinnakkaita järjestelyjä mm. hulevesien hallintaan, yhdyskuntatekniseen huoltoon liittyen.
Vaikutukset liikenteeseen	Olemassa olevaa liikenneverkostoa pystytään hyödyntämään tehokkaasti. Tiivis rakenne ja lyhyet yhteydet suosivat kävelyä ja pyöräilyä liikummisuotoina.	Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien parantamiseen kohdistuu enemmän paineita.
Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödynnettävyys	Olemassa olevan rakenteen tiivistäminen mahdollistaa tehokkaasti muun muassa liikenne- ja kunnallisteknisten verkostojen hyödyntämisen.	Keskustan sijainti pohjavesialueella ja tiivistyvä kaupunkirakenne aiheuttavat merkittäviä paineita hulevesien käsittelyyn.
Vaikutukset asukastiheyteen	Asukastiheys kasvaa entisestään keskusta-alueella ja sen reunamilla. Kasuvia kaupunkialueita pidetään hyvänä lähtökohdana uudensuunnitelmille ja yritystoiminnalle.	Asukastiheyden kasvu kohdistaa suuremman väestöpaineen julkiseen tilaan. Virkistysalueilla ja-tiloilla on entistä suurempi merkitys kaupunkilaisten olohuoneena.
Vaikutukset tilanteessa, jossa väestömäärän kehitys hidastuu tai väestö ikääntyy	Vähäisempi kasvu tukeutuu olemassa oleviin palveluihin ja yhdyskuntarakenteeseen. Investoinneille on kysyntää ilman uutta maankäyttöäkin.	Kantakaupungin reuna-alueilla palveluille ei löydy kysyntää ja esim. koulujen oppilasmäärät voivat laskea.
Vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan	Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen johtaa korkeampaan rakentamiseen, joka vaikuttaa Mikkelin "silhuettiin". Korkeampi rakentaminen luo Mikkelistä urbaanin kuvan.	Täydennysrakentamisen tulee olla laadukasta, että kaupungin julkisivu erityisesti Savilahden sillalle muodostuu edustavaksi kokonaisuudeksi. Uuden rakentamisen tulee olla sopusoinnussa vanhan kanssa.
Vaikutukset luonnonympäristöön	Yhdyskuntarakenne ei laajene, joten laajat ja yhtenäiset viheralueet suunnittelualueen reunoilla pysyvät ennallaan.	Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen aiheuttaa maankäyttöpainetta rakenteen sisälle jääville viheralueille, joilla voi olla kokoaan huomattavasti suurempi merkitys virkistyskäytölle ja luontoarvojen säilymiselle.

VE 2

Mikkeli kasvaa rannoilla

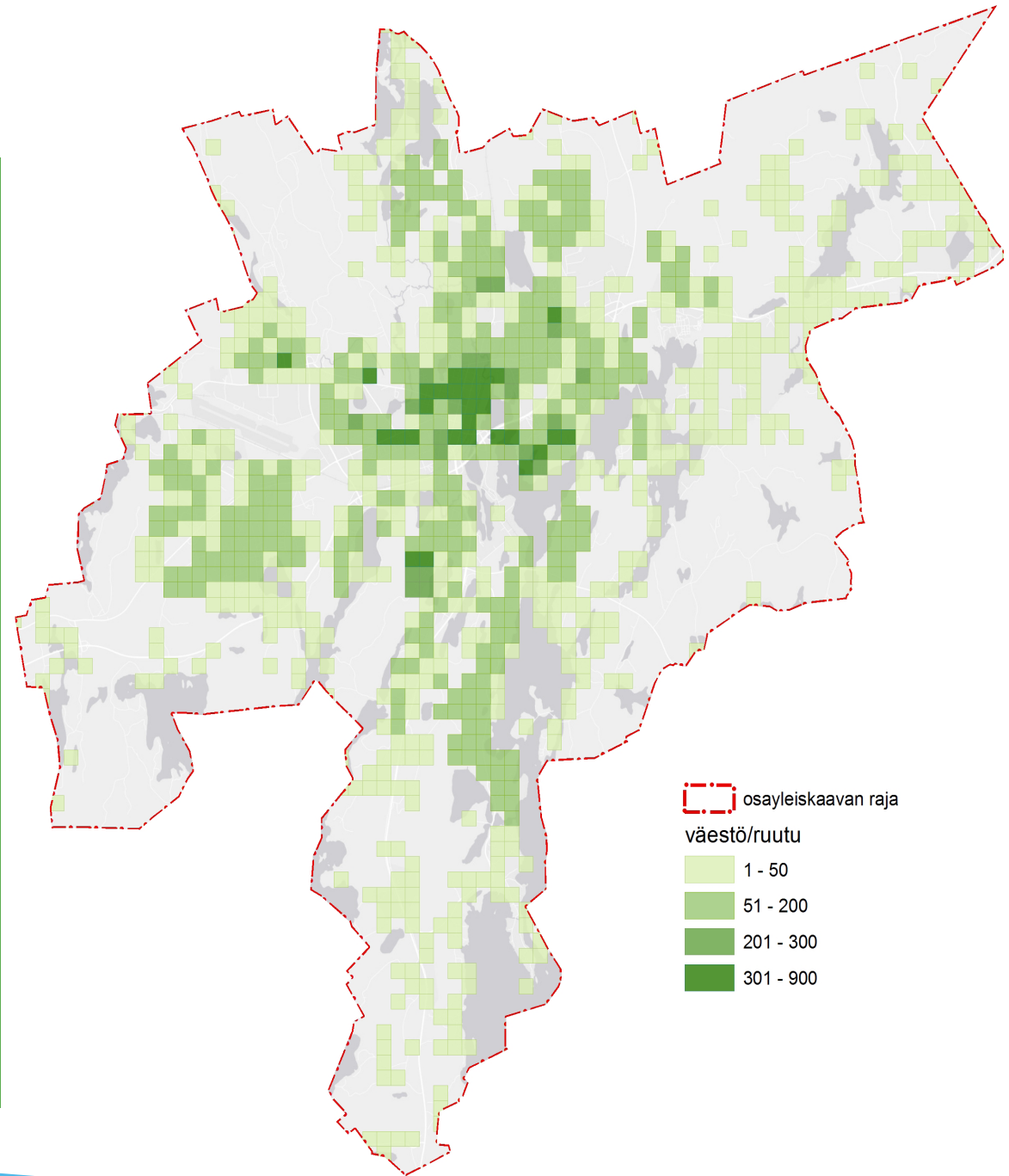
	Vahvuudet	Haasteet
Vaikutukset palveluverkkoon	Kysyntä palveluille kasvaa ranta-alueiden läheisyydessä ja voi luoda perusteita uusille palveluille. Erityisesti hyötyvät Moisioin, Kyyhkylän ja Launialan alueet.	Palveluverkon kapasiteetti alkaa täyttyä, esm. päiväkotij- ja kouluverkon osalta erityisesti Moisioin suunnalla. Ranta-alueet eivät houkuttele uusia palveluja, koska eivät sijaitse suurien liikenneväylien välittömässä läheisyydessä.
Vaikutukset kuntatalouteen	Laadukas ranta-asuminen houkuttelee uusia asukkaita.	Ranta-alueiden käyttöönotto voi edellyttää merkittäviä investointeja (Kirkonvarkauden sillan parantaminen).
Vaikutukset liikenteeseen	Kävelyä ja pyöräilyä voidaan tukea laadukkaalla reitillä (rantareitti). Ranta-alueet ovat pääosin pyöräilyetäisyydellä.	Vaihtoehto edellyttää yhdyskuntarakenteen laajenemista ja pitää yllä tarvetta henkilöautoiluun. Liikenneturvallisuuden varmentaminen edellyttää isoja investointeja (Salosaari).
Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödynnettävyys	Olemassa oleva yhdyskuntarakenne on jossain määrin hyödynnettävissä, erityisesti keskustassa.	Mitä kauemmas keskustan tuntumasta uusi maankäyttö ulottuu, sitä enemmän on tarvetta rakentaa uusia katuja ja yhdyskuntateknisiä verkostoja tai parantaa olemassa olevia.
Vaikutukset asukastiheyteen	Asukastiheys kasvaa uuden maankäytön alueilla, joka tarjoaa mahdollisuuden palvelujen kehittämiselle.	Tiivis rakenne ranta-alueilla luo haasteita ranta-alueiden vetovoimatekijöiden säilyttämiselle (luonnon läheisyys, ranta-alueet, rannan saavutettavuus).
Vaikutukset tilanteessa, jossa väestömäärän kehitys hidastuu tai väestö ikääntyy	Kasvu tapahtuu pienimuotoisempain, olemassa oleviin asuinalueisiin tukeutuen.	Täysin uusia asuinalueita ei synny. Kysynnän vähyys ei kannusta tekemään merkittäviä investointeja yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi.
Vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan	Mikkeliin voi syntyä lisää Kirkonvarkauden asuinalueen kaltaisia edustavia, korkealaatuisia ja moderneja ranta-asuinalueita.	Rakentamattoman ranta-alueen määrä vähenee. Yhdyskuntarakenteen leviäminen rannoilla aiheuttaa muutoksia erityisesti vesistömaisemiin.
Vaikutukset luonnonympäristöön	Yhdyskuntarakenne laajenee hallitumin, sisämaassa metsäalueiden osuus ei merkittävästi vähene.	Rakentamattomien rantojen osuus vähenee, jolloin vähenee myös ranta-alueiden luonnontilaiset alueet.

VE 3

Mikkeli kasvaa leveyttä

	Vahvuudet	Haasteet
Vaikutukset palveluverkkoon	Vaihtoehto tukee pienten palvelujen (esim. kaupat, koulut, päiväkodit) säilymistä taajaman reuna-alueilla.	Palveluiden kysyntä voi hajaantua ja "kynnys" uusille palveluille ei ylitä, koska väestökasvu hajaantuu.
Vaikutukset kuntatalouteen	Asuinpaikkojen kirjo säilyy monipuolisena ja kaupunki voi tarjota erilaisia tontteja erilaisiin asumistarpeisiin.	Edellyttää investointeja katujen ja kunnallisteknisten verkostojen rakentamiseen laajalti. Hajaantuvat tarpeet vaikeuttavat laadukkaiden arkiympäristöjen toteutusta, resurssit eivät riitä tarjoamaan "kaikkea kaikille".
Vaikutukset liikenteeseen	Uusilla alueilla voidaan tehdä kävely ja pyöräilyliikenteen sekä liikenneturvallisuuden kannalta myönteisiä ratkaisuja.	Hajaantuva yhdyskuntarakenne lisää ja pitää yllä tarvetta henkilöautoiluun. Kasvatavat etäisyydet eivät suosi kestävästä liikumisestä.
Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödynnettävyys	Uusi maankäyttö hajaantuu, jolloin sen vaikutukset eivät yksittäisillä alueilla ole suuria.	Olemassa olevaa rakennetta voidaan hyödyntää vain vähän. Yhdyskuntarakenteen laajeneminen edellyttää mm. uusien katujen ja yhdyskuntateknisten verkostojen rakentamista.
Vaikutukset asukastiheyteen	Asumistiheys ei kasva, jolloin ympäristö säilyy väljempänä ja pienipiirteisempänä.	Asukastiheys voi väljentyä olemassa olevilla alueilla, mikäli kysyntä ei riitä sekä vanhoille että uusille alueille (aluiden eriarvoistuminen).
Vaikutukset tilanteessa, jossa väestömäärän kehitys hidastuu tai väestö ikääntyy	Kasvu tapahtuu pienimuotoisempain, olemassa oleviin asuinalueisiin tukeutuen.	Investointeja yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi voi olla hankalaa kohdistaa, kysyntää uusille yhdyskuntarakenteen kehittämistoimenpiteille pirstaloituu.
Vaikutukset kaupunkikuvaan ja maisemaan	Vaikutukset olemassa olevassa ympäristössä ovat maltillisia.	Viherympäristön väheneminen uusilla maankäytön alueilla muuttaa taajamakuva.
Vaikutukset luonnon-ympäristöön	Hajautuva yhdyskuntarakenne säilyy väljänä, jolloin olemassa olevat lähivirkistysalueet säilyvät rakentamattomina. Virkistys- ja kaupunkimetsien määrä kasvaa. Virkistys- ja kaupunkimetsät ovat monimuotoisempia talousmetsiin verrattuna.	Rakentamattoman alueen määrä vähenee. Laajeneva yhdyskuntarakenne vaatii enemmän tie-jakatuverkkoa.

 osayleiskaavan raja

väestö/ruutu

 1 - 50

 51 - 200

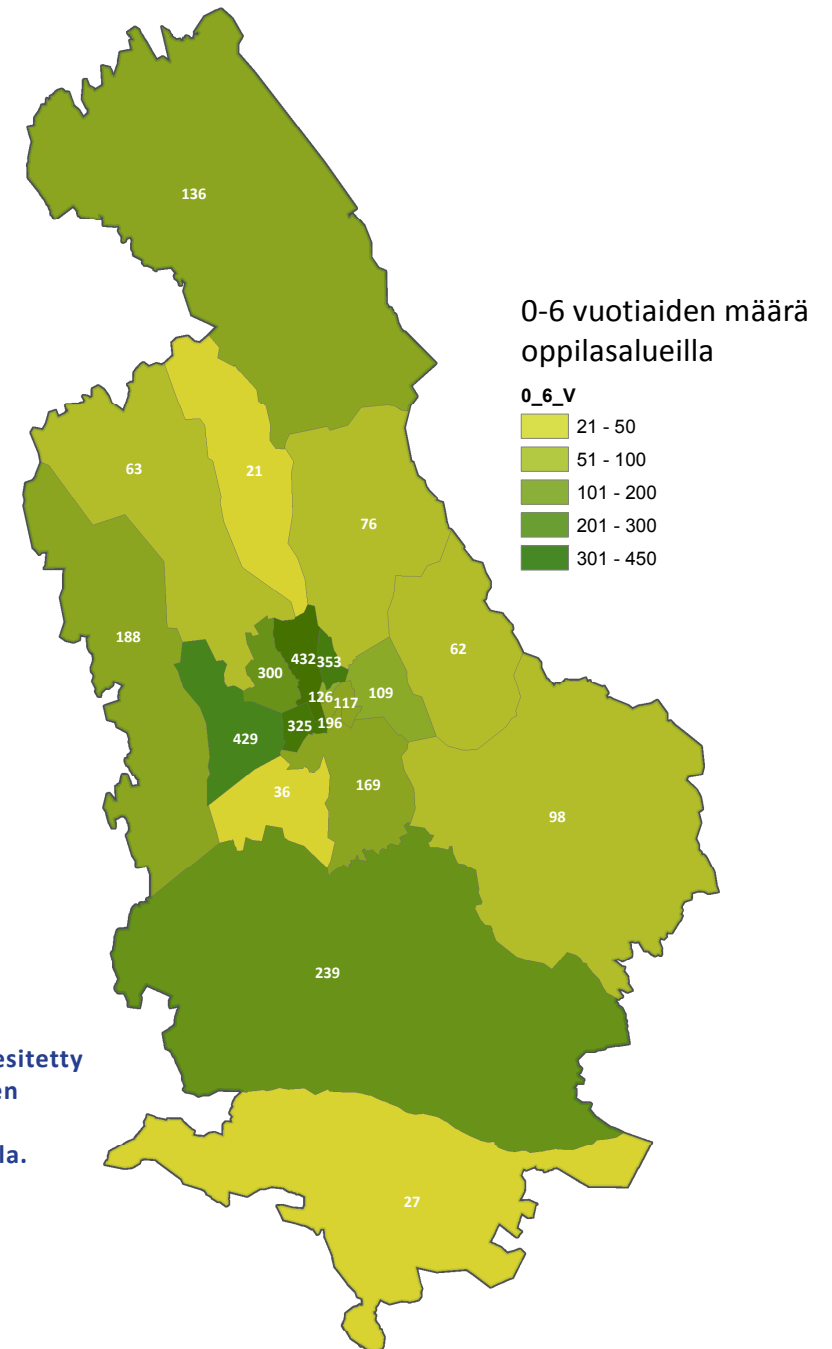
 201 - 300

 301 - 900

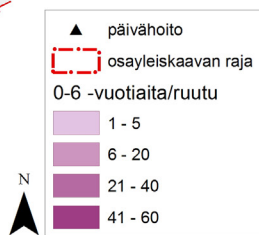
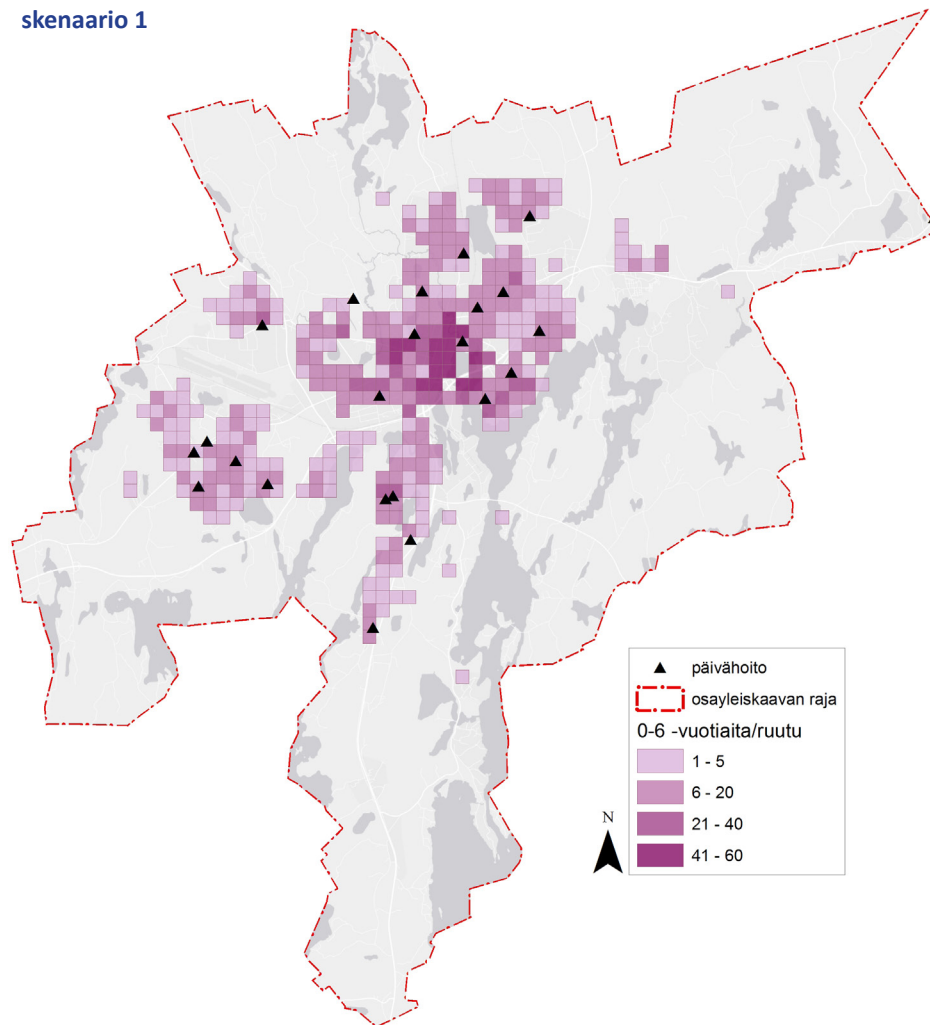
3. ALLE KOULUIKÄISET

Alle kouluikäisten sijoittumista tarkasteltiin ruutuaineiston pohjalta (SYKE:n 250x250m ruutuaineisto). Eri skenaarioiden mukaan sijoitetusta väestöstä tarkasteltiin alle kouluikäisten osuutta suhteessa olemassa olevaan päiväkotiverkkoon.

Alle kouluikäisten määrän tarkastelussa huomioitiin muutujana myös ikärakenteen kehitys. Ensimmäinen vaihtoehto pohjautuu tilanteeseen, jossa ikärakenne säilyy nykyisen kaltaisena (alle kouluikäisten osuus 7 % alueen väestöstä). Toisessa vaihtoehdossa peilattiin Etelä-Savossa tunnistettua väestökehitystä, jossa väestö vanhenee ja alle kouluikäisten osuus väestöstä pienenee (alle kouluikäisten osuus 5 % alueen väestöstä). Vanhenevan väestön suhdeluku saatiin vertaamalla Etelä-Savon muiden kaupunkien ja kuntien ikärakennetta.

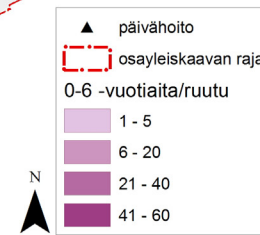
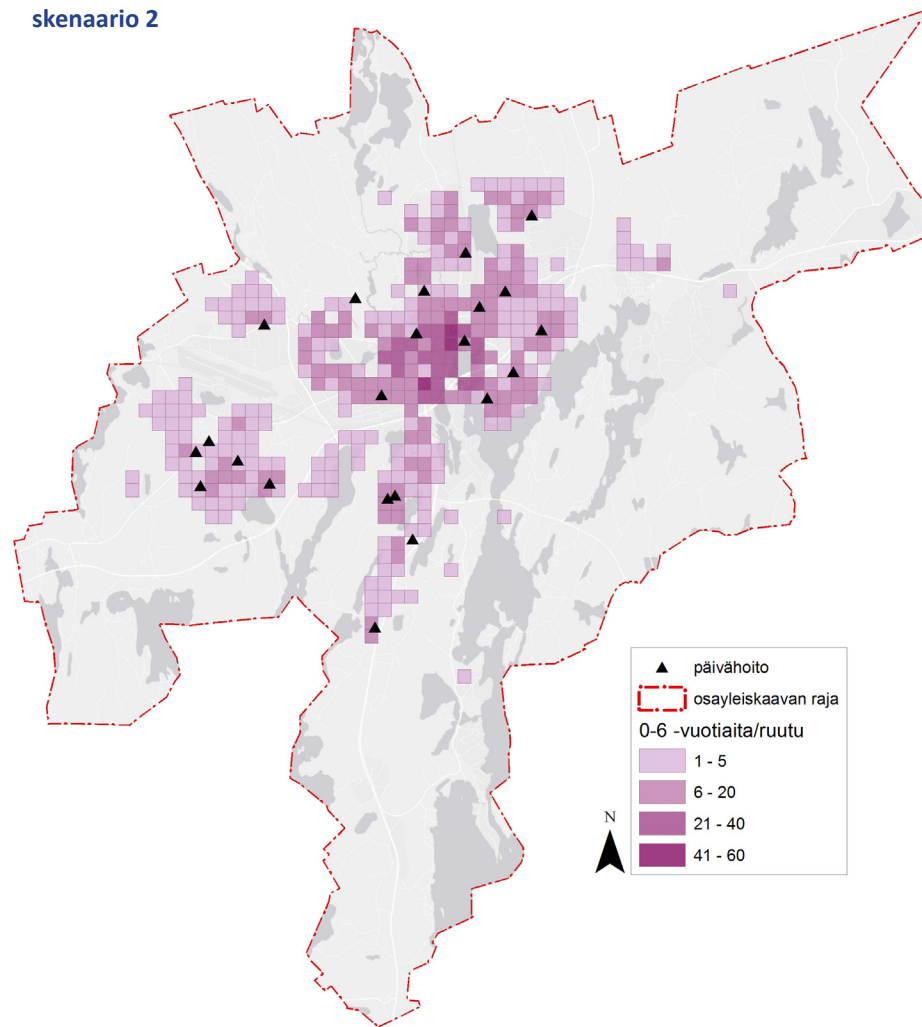

skenaario 1

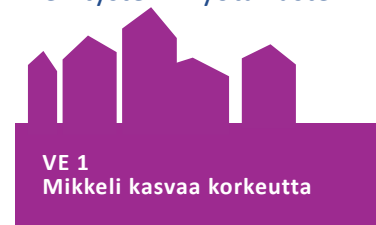

Alle kouluikäisten lasten osuus on suurin keskustan alueella. Ensimmäisessä skenaariossa alle kouluikäisten osuus kasvaa laajenevilla keskustatoimintojen alueella, kun vastaavasti kaava-alueiden reunoilla lasten osuus vähenee nykyisestä. Huomionarvoista kehityksessä on erityisesti kaava-alueen itä- ja eteläpuoliset alueet, joissa maankäytön muutoksen takia lasten osuus vähenee kokonaan nykyisestä tarkasteltavilla alueilla.

skenaario 2

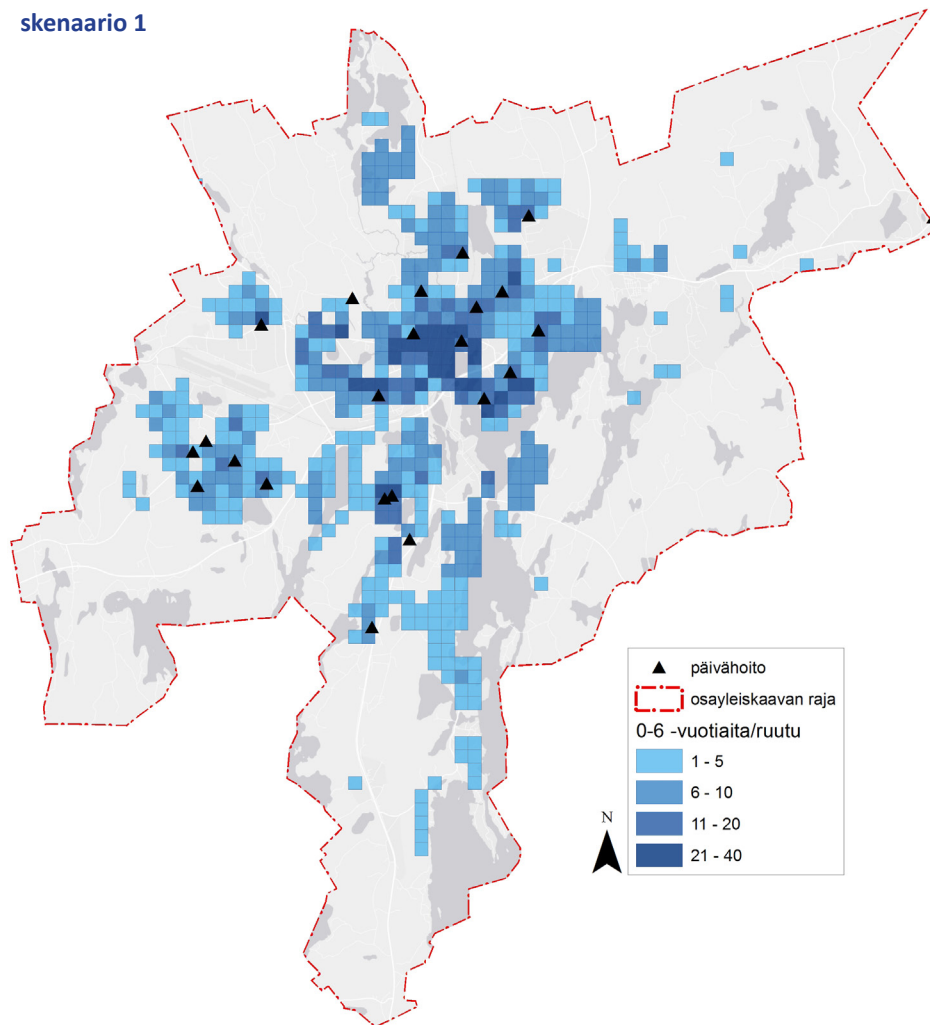

Toisessa skenaariossa lasten osuus on edelleen suurinta keskusta-alueilla ja muilla alueilla lasten osuus pysyy nykyisellään tai vähenee. Muutos nykytilanteeseen on kuitenkin huomattavasti pienempi ja alueiden väliset erot tasoittuvat nykyisestä. Skenaarioiden mukaisten kehitysten myötä lasten osuuden kasvu keskusta-alueilla aiheuttaa painetta uusille päivähoitopaikoille erityisesti näillä alueilla, kun taas keskustan ulkopuolisilla alueilla hoitopaikkojen tarve vähenee lasten osuuden vähentyessä.

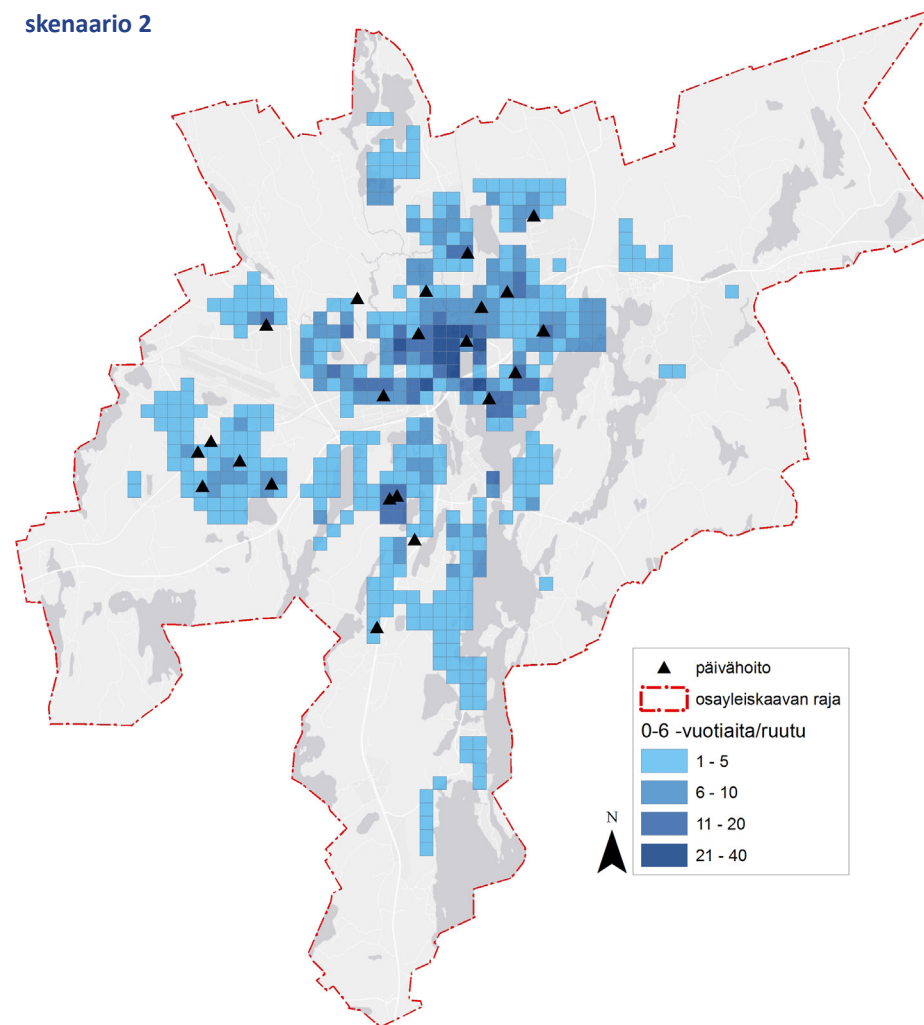
VE 1
Mikkeli kasvaa korkeutta

skenaario 1

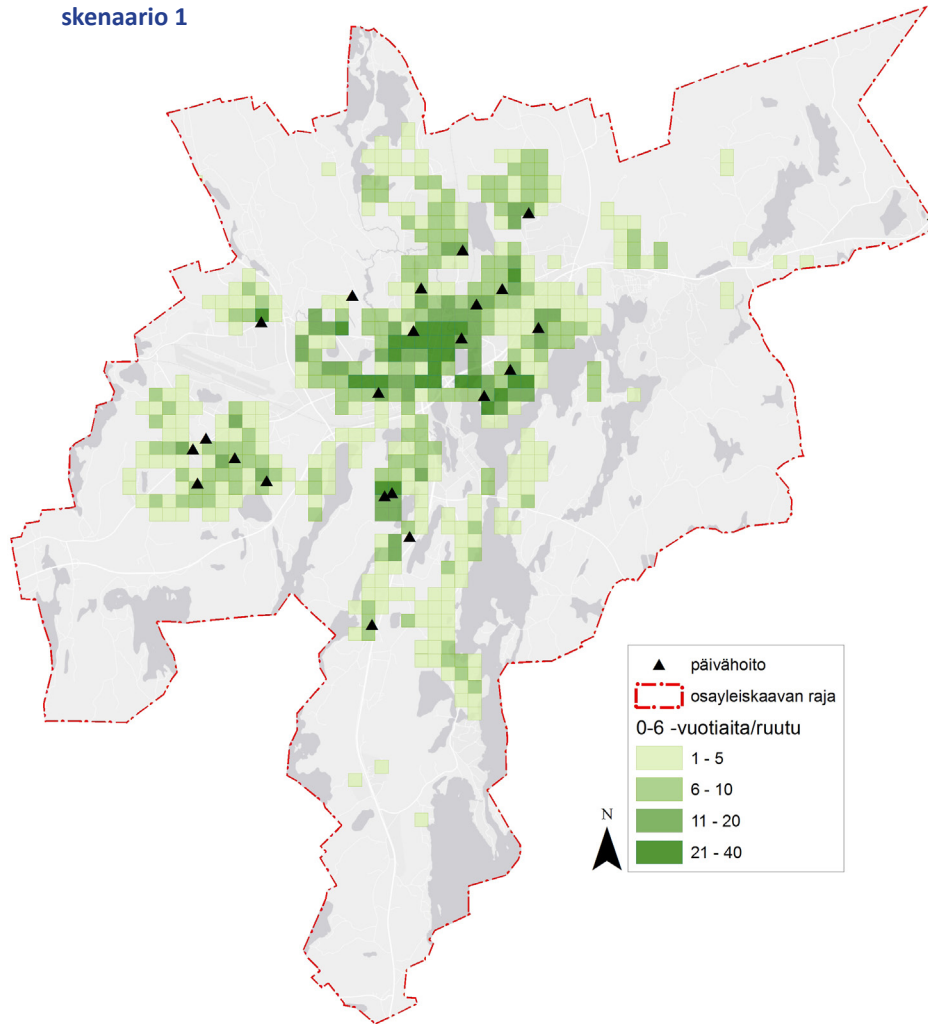
Ranta-alueiden tehokkaamman käytön myötä alle kouluikäisten lasten osuus kasvaa uusilla alueilla. Ensimmäisessä skenaariossa korostuvat erityisesti keskusta-alueet, mutta lasten määrä kasvaa myös keskustan ulkopuolisilla ranta-alueilla. Kaava-alueen reunoilla lasten osuus vähenee tai keskittyy tietyille ranta-alueille.

skenaario 2

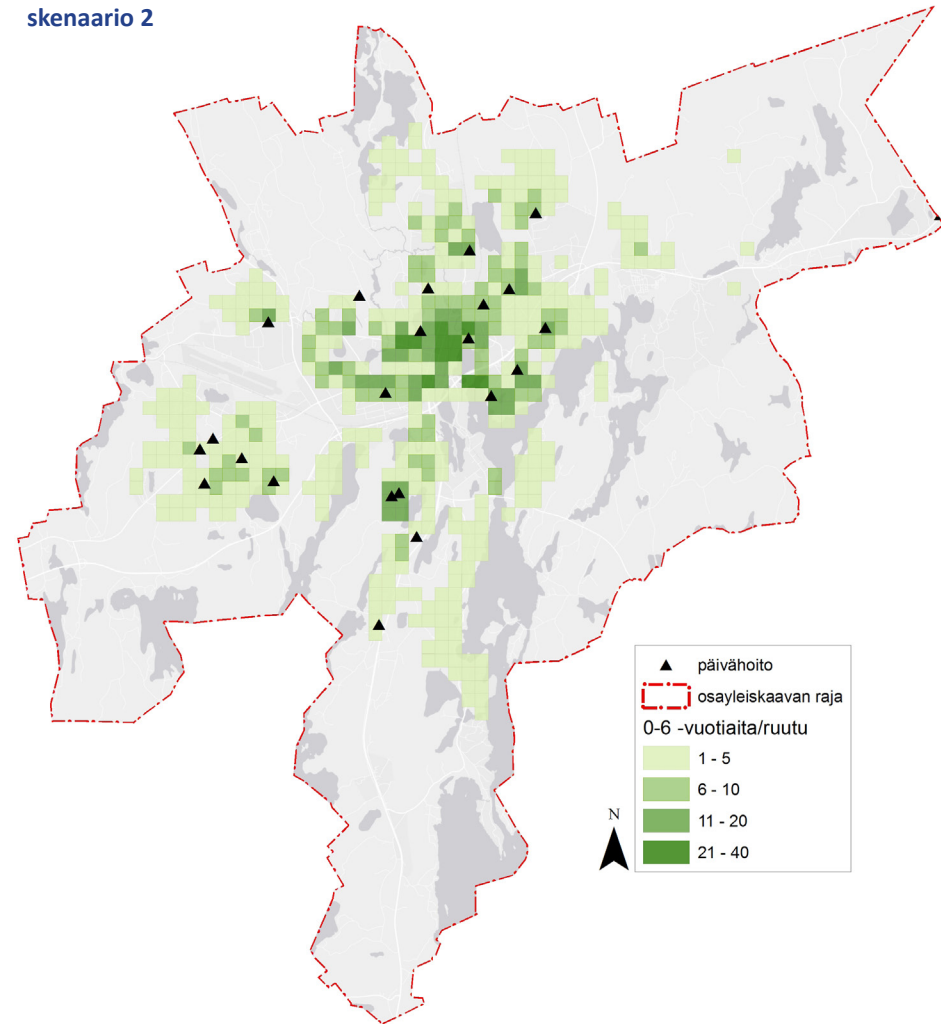
Toisessa skenaariossa lasten osuus kasvaa ja tiivistyy ensimmäisen skenaarion lailla samoilla alueilla, mutta muutos ei ole yhtä voimakasta. Huomionarvoista kummassakin kehityksessä on kasvavat ranta-alueet, joissa maankäytön muutos vaikuttaa lasten osuuteen. Muun muassa Moisio-Kyyhkylän alue, Launiala sekä Pikku-Punkaharjun ja Riutan alueilla on tarve rakentaa uusia päivähoitopaikkoja lapsille.

skenaario 1

Ensimmäisessä skenaariossa kantakaupungin taajamarakenteen kasvaessa lasten osuus kasvaa muun väestön tapaan voimakkaimmin keskusta-alueella ja sitä ympäröivillä taajama-alueilla. Keskusta-alueen ulkopuolella muutos nykyiseen ei ole huomattavan suuri, koska näillä alueilla väestö ei kasva eikä väestötihentymiä synny. Kaava-alueen reunoilla lasten osuus vähenee, mutta leviää samalla tasaisemmin jo olemassa olevien keskittymien ympärille.

skenaario 2

Toisessa skenaariossa lasten osuus vähenee ja keskittyy nykytilanteeseen verrattuna entistä voimakkaammin kantakaupungin olemassa oleville ja uusille alueille. Taajamarakenteen kasvun myötä erityisesti kaava-alueen reunoilla olevat päivähoitopaikkojen alueellinen tarve vähenee, kun lapset keskittyvät muun väestön tapaan taajamarakenteen sisäpuolelle. Vastaavasti uusia päivähoitopaikkoja tarvitaan keskusta-alueelle.

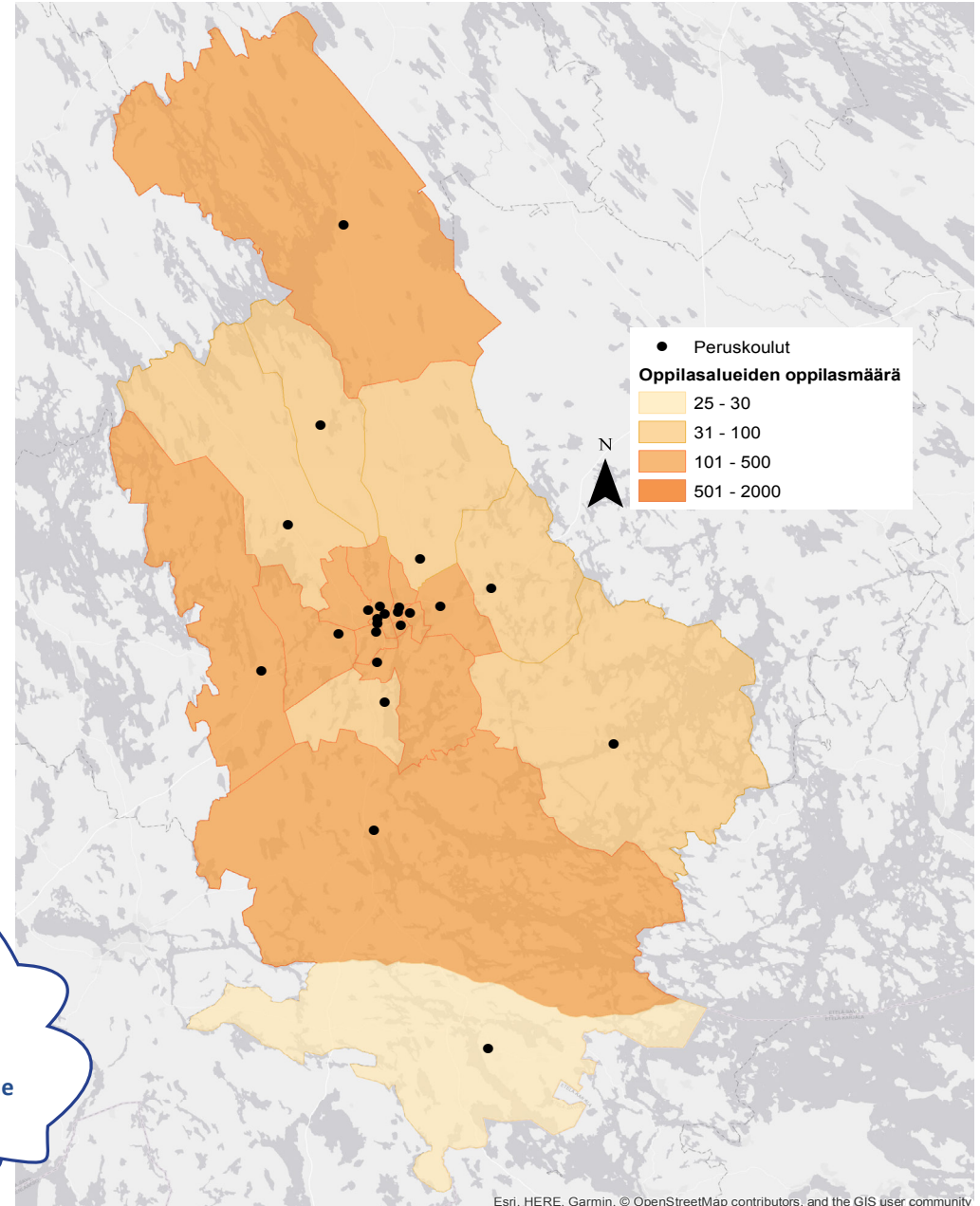
4. KOULUIKÄISET

Osana Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan 2040 vaiheistustarkastelua tutkittiin erilaisten maankäyttöpäinotusten vaikutusta kouluverkkoon. Tarkastelu tehtiin oppilasalueittain, vertaamalla väestöennusteen koulukäisten määrää nykyiseen alakoulujen oppilasmäärään oppilasalueittain.

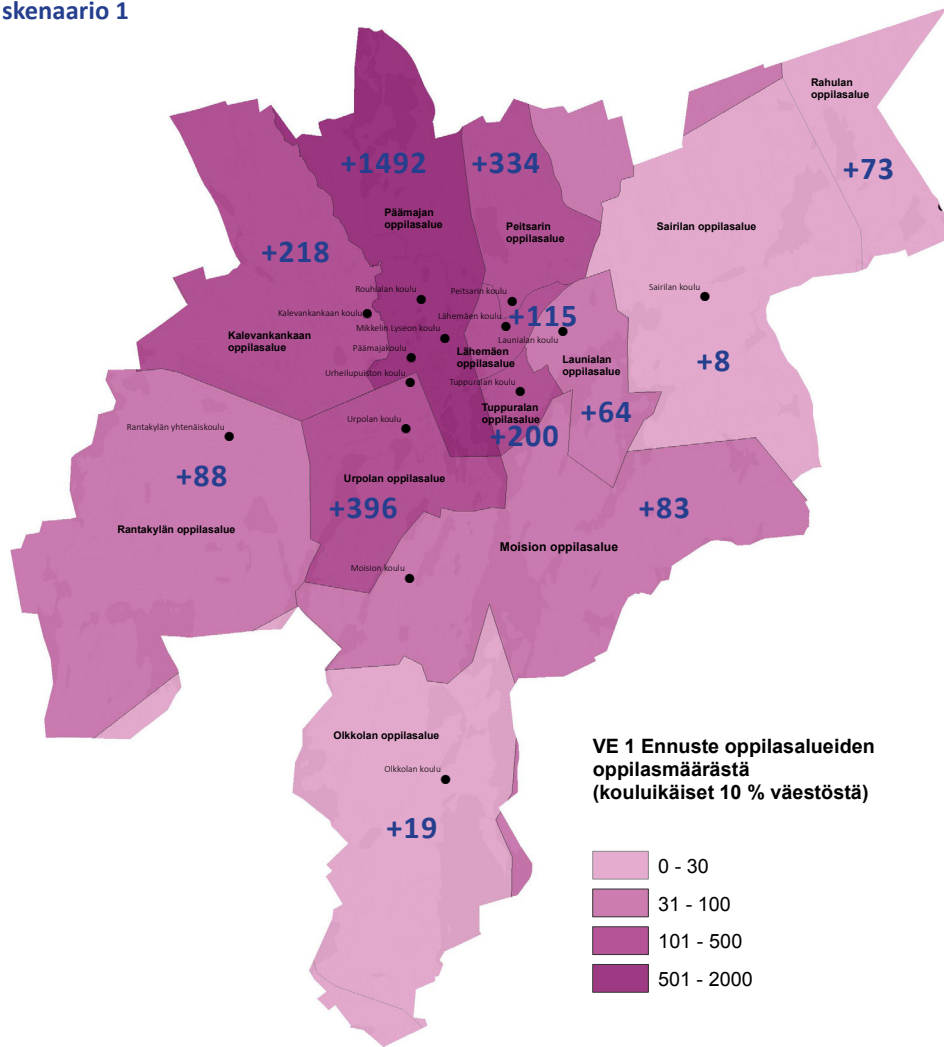
Huomion arvoista on, että kantakaupungin osayleiskaava-alueella kouluikäisten osuus alueen väestöstä on suurempi kuin keskimäärin koko Mikkelin alueella. Karttatarkasteluissa näkyy myös ikärakenteen vaikutus eri oppilasalueisiin. Joillakin alueilla oppilasmäärät kasvavat ikärakenteen muuttuessa, vaikka alueelle ei osoitettaisi uutta maankäyttöä. Vastaavasti väestön vanhenemista kuvaavat ikärakenteet muutokset voivat näkyä kartoilla miinusmerkkinä muutoksina, jos nykytilanteessa alueella on runsaasti kouluikäisiä lapsia.

Nykytilanteen osalta on kuvattu oppilasalueet alakoulun oppilasmäärien mukaan.

Huom!
Peitsarin koulu näkyy positiivisena kaikissa vaihtoehdoissa, koska alueen oppilaita käy jo nykyisellään lähemällä. Lähemäen oppilasalue vastaavasti näyttäytyy pienenevänä.

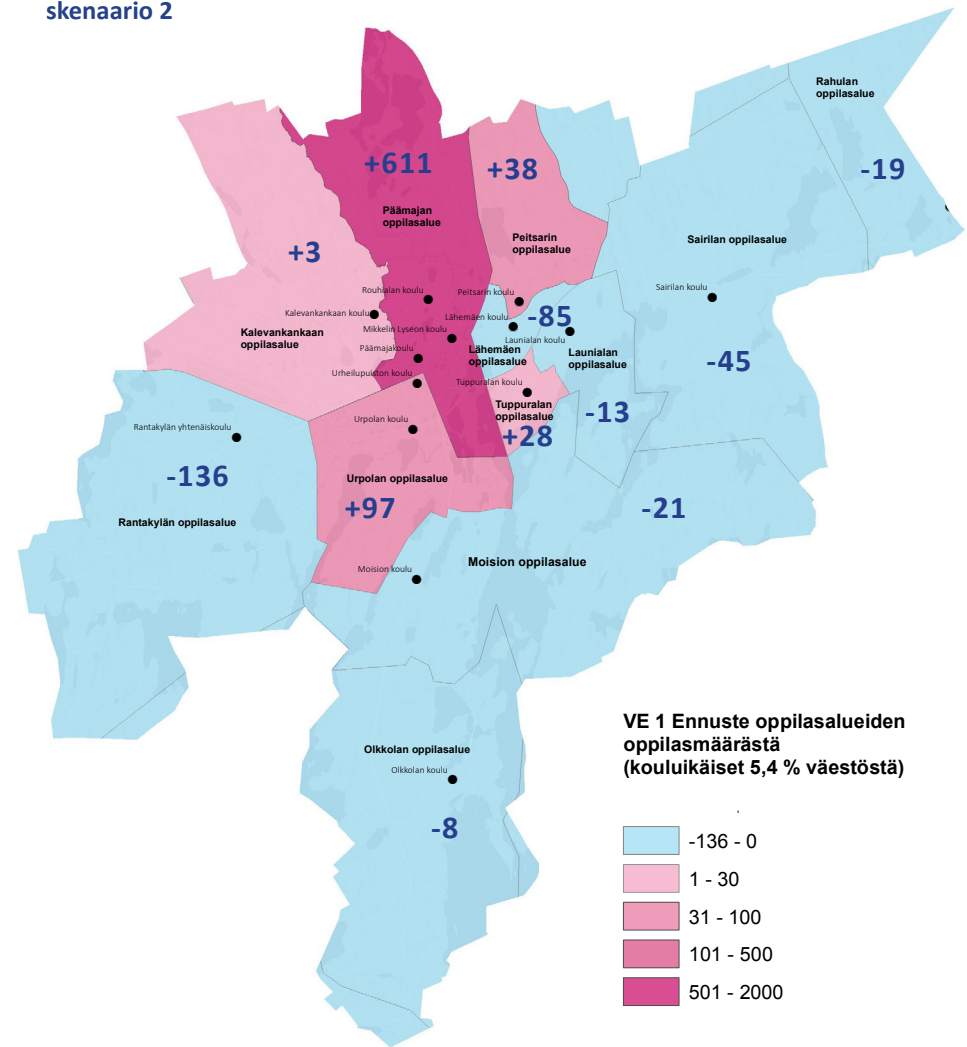

skenaario 1

Oppilasmäärät kasvavat merkittävästi keskustan alueella, erityisesti Päämajan oppilasalueella. Ikärakenteen vaikutuksista huolimatta tehokkaan maankäytön myötä oppilasmäärä keskustan tuntumassa kasvaisi noin 1 000 oppilaan verran. Ikärakenteen säilyminen nykyisellä tasolla nostaa kaikkien oppilasalueiden oppilasmääriä. Tämä näkyy erityisesti reuna-alueilla, joissa kouluikäisten määrä suhteessa nykytilanteeseen kasvaisi – vaikka alueen väestömäärä säilyi ennallaan.

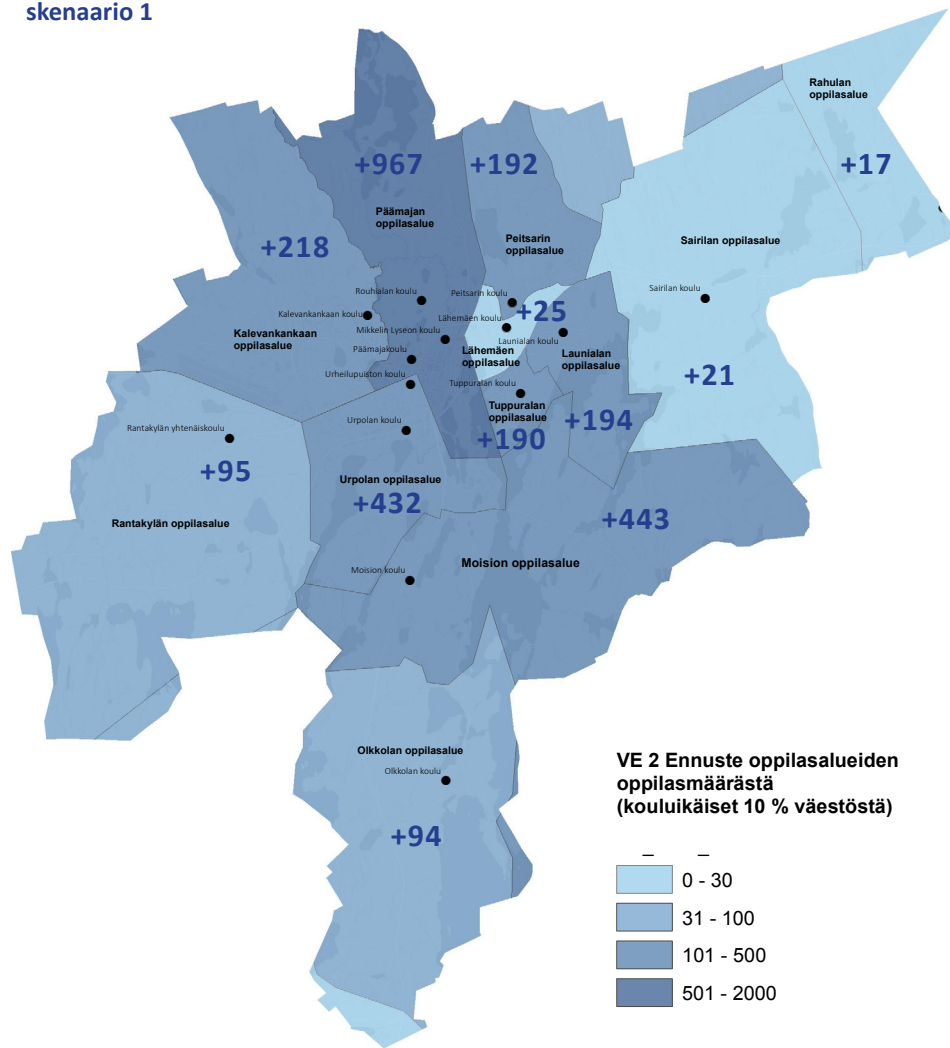
skenaario 2

Ikärakenteen vanheneminen vähentäisi oppilasmääriä keskustan ulkopuolella. Erityisesti alueilla, joihin ei vaihtoehdoissa kohdistu uutta maankäyttöä.

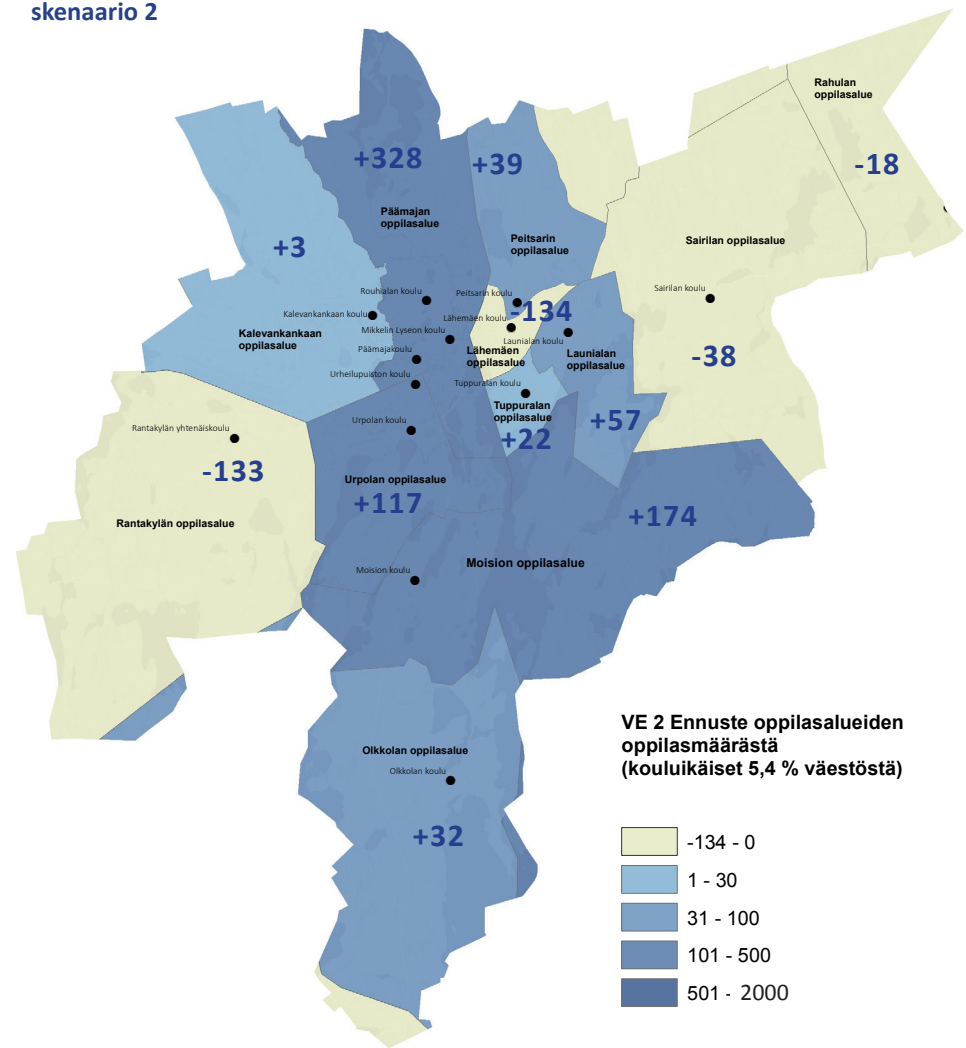

skenaario 1

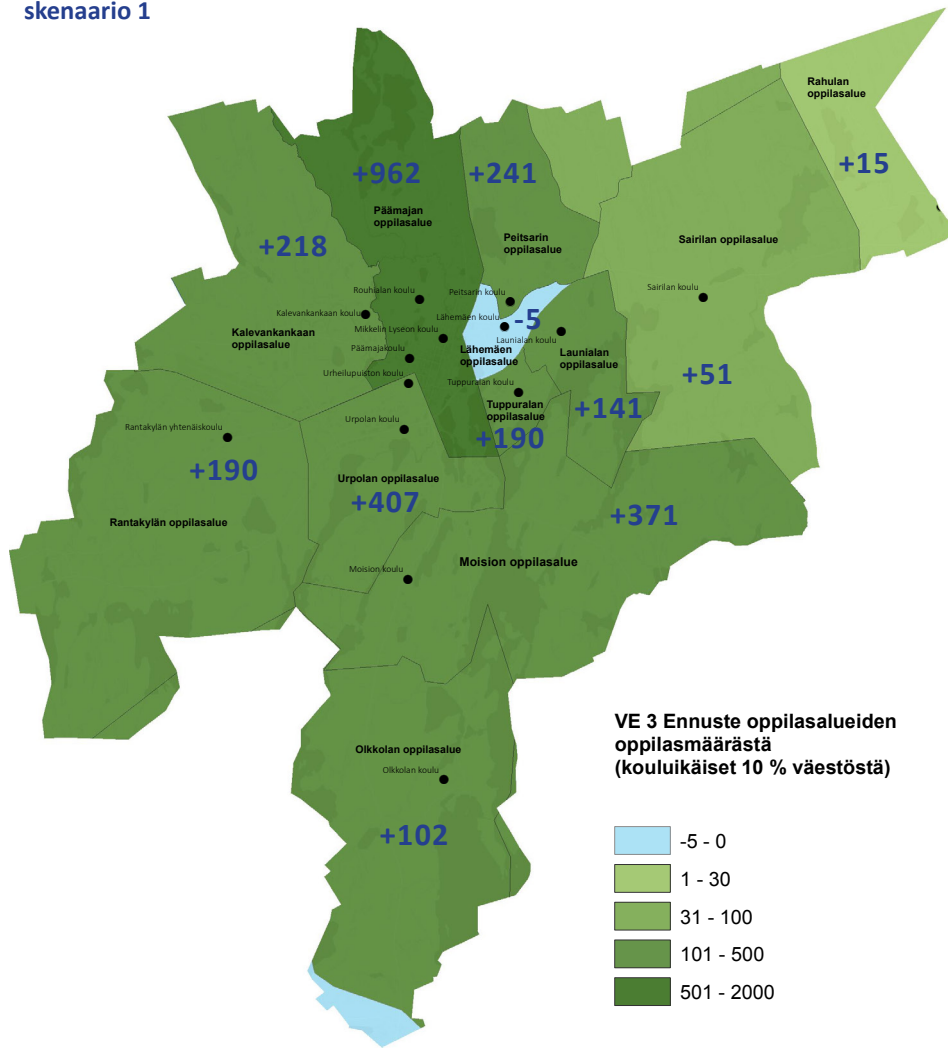
Rannoille keskittyvä maankäyttö nostaa oppilasmääriä keskustan lisäksi Moision ja Oikkolan oppilasalueilla. Oppilasmäärien kasvu on oppilasaluekohtaisesti maltillisempaa.

skenaario 2

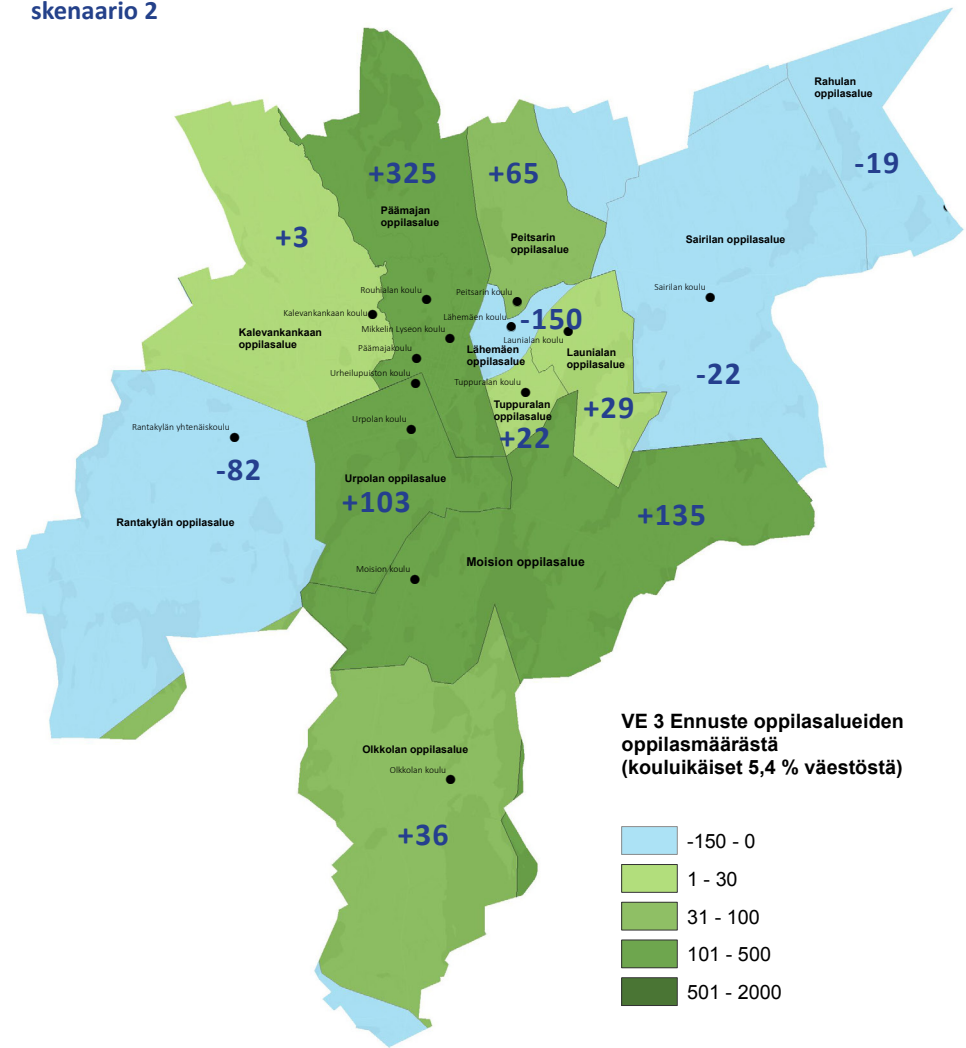

Merkittävimmin kasvasi edelleen Päämajan oppilasalue, mutta reilusti yli sadan oppilaan lisäyksiä tulisi myös Moioon, Urpolaan ja Launialaan.

skenaario 1

skenaario 2

Yhdyskuntarakennetta laajentava maankäyttö lisää oppilasmääriä kaikkialla ainoastaan, mikäli ikärakenne säilyy nykyisen kaltaisena tai kouluikäisten määrä kasvaa.

Maankäyttö kasvattaa oppilasmääriä voimakkaimmin Urpolassa, Moiossa ja Oikkolassa.

Ikärakenteen vanheneminen näkyisi oppilasmäärän tippumisena mm. Rantakylässä, jossa kouluikäisten osuus on nykyisin noin 9 % alueen väestöstä.

VE 3
Mikkeli kasvaa leveyttä

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Maankäytöllä vaikutetaan palvelujen kysyntään ja sillä on merkitystä muun muassa kouluverkon kannalta. Toisaalta lähes yhtä merkittävää on alueiden väestörakenteen kehitys. Väestön vanheneminen voi nopeastikin tuoda muutoksia oppilasalueiden oppilasmääriin. Ikärakenteen tarkastelu onkin tarpeellista aina maankäyttötavoitteita asetettaessa ja asemakaavatöitä vaiheistettaessa.

Tarkastelussa vertaillut kolme vaihtoehtoa (VE 1 Mikkeli kasvaa korkeutta / VE 2 Mikkeli kasvaa rannoilla / VE 3 Mikkeli kasvaa leveyttä) erottuvat toisistaan siinä, että kaksi ensimmäistä edustavat kaupungin aktiivista otetta maankäytön vaikutusten hallintaan. Kolmas vaihtoehto kuvaa tilannetta, jossa ei ole tunnistettu maankäytön painopisteitä tai asetettu selkeitä tavoitteita. Kaupungin aktiivinen ote kaavoituksen vaiheistamiseen parantaa kuntatalouden hallintaa ja maksimoi investoinneista saatavia positiivisia vaikutuksia.

Kaupungin tavoitteet ranta-asumisen kehittämisestä ovat tarkastelun perusteella onnistunut valinta. Maankäyttöä vaiheistettaessa on suositeltavaa kiinnittää jatkossa huomiota seuraaviin alueisiin:

Keskusta

Keskustat ovat trendien valossa houkuttelevia asuinpaikkoja myös perheille. Tämä näkyy myös tarkastelussa siinä, että keskustasta löytyy enemmän lapsia kuin sitä reunustavilta omakotitaloalueilta. Keskustat houkuttelevat myös senioriasukkaita. Keskustan vetovoimasta kertoo myös asuntojen arvon säilyminen. Keskustojen kasvaminen on pääsääntöisesti kaikin puolin positiivista kehitystä, sillä siellä on valmiiksi palveluja, kunnallistekniikkaa sekä hyvät liikenneyhteydet.

Rantakylä

Rantakylään valmistuva uusi koulu vastaa hyvin alueen kouluikäisten määrään. Tarkastelussa oli kuitenkin huomattavissa, että mikäli väestö alueella ikääntyy voi syntyä nopeastikin painetta tasapainottaa tilannetta uudella maankäytöllä. Alueen väestörakenteen kehitystä kannattaa seurata aktiivisesti.

Moisio-Kyyhkylä

Alueella uusi maankäyttö tuo mukanaan kysyntää palveluille, erityisesti päivähoidon ja koulujen osalta. Lisäpotentiaalia sisältyy Salosaaren alueen kaavoitukseen. Salosaaren kohdalla tulee kuitenkin muistaa Kirkonvarkauden sillan kevyen liikenteen yhteyden parantaminen, joka vaatii merkittävää investointia.

SUOSITUKSIA:

Kaupungilla aktiivinen ote maankäytön suunnitteluun ja vaiheistamiseen

Väestön ikärakenteen jatkuva seuranta alueittain ja suhteessa palveluverkkoon (yleiskaavaseuranta)